

DEPARTEMENT OMGEVING

Vlaamse overheid

Afdeling Strategie, internationaal beleid en dierenwelzijn

Koning Albert II-laan 20 bus 8

1000 BRUSSEL

T 02 553 15 08

www.omgevingvlaanderen.be

Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn – ADVIES 25/04/2018

De huisvesting van konijnen in konijnenhouderijen

België is op vlak van dierenwelzijnsregelgeving voor huisvesting van konijnen in houderijen toonaangevend in Europa.

Zo worden vleeskonijnen (konijnen die voor hun vlees geslacht worden, ongeveer 12 weken na de geboorte) nu al in zogenaamde parken gehuisvest¹. Dit is verplicht sinds 2016. Dergelijke parken zijn diervriendelijker dan batterijkooien, omdat konijnen er meer natuurlijk gedrag kunnen vertonen. Een park heeft geen dak, is uitgerust met plateaus waarop de konijnen kunnen springen of onder kunnen schuilen en heeft een comfortabele plastieken bodem of matjes. Een park bevat ook tunnels en knaagmateriaal.

In de regelgeving staat ook dat vanaf 2021 de voedsters (moederdieren) in verrijkte parken moeten worden gehuisvest. De voorschriften waaraan die huisvesting moet voldoen, en ook die van de mannelijke fokkonijnen, moesten nog bepaald worden. Hiervoor richtte de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn een werkgroep op met belanghebbenden en wetenschappers.

Van vleeskonijnen is geweten en aangetoond via onderzoek dat zij eenvoudig in groep kunnen gehouden worden tot het tijdstip van slachten. Voor de voedsters is dit minder evident. Geen enkele wetenschappelijke studie kan goede resultaten voorleggen met een continue groepshuisvesting voor voedsters, tenzij er een hele grote ruimte ter beschikking is wat commercieel niet haalbaar is. Bij deze huisvesting worden de voedsters die werpen en hun jongen zogen de hele tijd in groep gehouden. De voedsters met jongen blijken vooral in de eerste dagen en weken veel agressie naar elkaar toe te hebben. Hoe ouder de jongen worden, hoe minder beschermend gedrag de voedsters naar hun nest vertonen. Semi-groepshuisvesting blijkt daarom wel mogelijk te zijn; hierbij worden de voedsters voor het werpen en tijdens de eerste dagen en weken na het werpen individueel gehuisvest. Wanneer hun jongen groot genoeg zijn kunnen ze in groep gehouden worden met andere voedsters en hun jongen.

¹ Koninklijk besluit van 29 juni 2014 betreffende het welzijn van konijnen in fokkerijen

De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn stelt volgende normen voor voor het houden van de ouderdieren. Deze normen houden rekening met het welzijn van de konijnen en de economische haalbaarheid.

Vrouwelijke fokkonijnen worden vanaf 1 januari 2025 gehuisvest in een verrijkt park met uitzondering van de periode vast te stellen door de minister waarbinnen individuele huisvesting is toegestaan. Voor dit verrijkt park gelden volgende voorschriften:

- bevat minimum 3 dieren, minimale oppervlakte: 6000 cm² per fokkonijn;
- één van de zijden is minstens 1,80 m lang;
- platform (geen draadgaas);
- de oppervlakte van het platform wordt in de berekening van de beschikbare oppervlakte opgenomen, tot een maximum van 40% van het grondoppervlak en voor zover de hoogte onder het platform minstens 25 cm is;
- het dak van een park is open boven tenminste 60% van de grondoppervlakte;
- indien het park is uitgerust met een draadgaasbodem is minimaal 60% van de oppervlakte bedekt met voetmatjes of comfortzones of -matten;
- verrijkingsmateriaal (al verplicht in huidige wetgeving);
- nestmateriaal (al verplicht in huidige wetgeving);
- minimale oppervlakte van de nestkast: 800 cm².

In de periode dat de dieren individueel gehuisvest worden, zijn de minimumlengte voor één van de zijden en de minimale groepsgrootte niet van toepassing.

De fokker neemt maatregelen om agressie tussen konijnen te beperken zoals het zoveel mogelijk werken met stabiele groepen en genetische selectie.

Mannelijke fokkonijnen worden vanaf 1 januari 2021 gehuisvest in een verrijkt park voor mannelijke fokkonijnen. Voor dit verrijkt park gelden volgende voorschriften:

- individuele huisvesting is toegelaten;
- minimale oppervlakte: 6000 cm²/dier;
- minimale hoogte park: 60 cm (minimaal 80% van de vloeroppervlakte van het park is ten minste 60 cm hoog);
- platform (geen draadgaas). De oppervlakte van het platform wordt in de berekening van de beschikbare oppervlakte opgenomen, tot een maximum van 40% van het grondoppervlak en voor zover de hoogte onder het platform minstens 25 cm is;
- indien het park is uitgerust met een draadgaasbodem is minimaal 60% van de oppervlakte bedekt met voetmatjes of comfortzones of -matten;
- verrijkingsmateriaal (al verplicht in huidige wetgeving).

Vrouwelijke niet-drachtige fokkonijnen (fokkonijn dat niet-drachtig blijkt na inseminatie in de periode tussen het spenen van de vorige worp tot de volgende worp) worden vanaf 1 januari 2021 gehuisvest in een verrijkt park voor vrouwelijke niet-drachtige fokkonijnen. Voor dit verrijkt park gelden volgende voorschriften:

- individuele huisvesting is toegelaten;
- minimale oppervlakte: 4500 cm²/dier;
- minimale hoogte park: 60 cm (minimaal 80%ⁱ van de vloeroppervlakte van het park is ten minste 60 cm hoog);
- platform (geen draadgaas). De oppervlakte van het platform wordt in de berekening van de beschikbare oppervlakte opgenomen, tot een maximum van 40% van het grondoppervlak en voor zover de hoogte onder het platform minstens 25 cm is;
- indien het park is uitgerust met een draadgaasbodem is minimaal 60% van de oppervlakte bedekt met voetmatjes of comfortzones of -matten;
- verrijkingsmateriaal (al verplicht in huidige wetgeving).

De Raad verwacht pas in 2025 een volledige omschakeling naar voedsters in parken i.p.v. in 2021. Zo kunnen konijnenhouders die hun installatie vernieuwen investeren in parken en hebben de konijnenhouders die recent in verrijkte kooien voor voedsters investeerden geen competitief voordeel.

Verder vraagt de Raad wetenschappelijk onderzoek op te starten naar een optimalisatie van groepshuisvesting bij voedsters. Dit onderzoek moet de overgang naar het houden van voedsters in parken begeleiden en onder meer de voor het welzijn meest optimale periode van groepshuisvesting voor voedsters onderzoeken. Een begeleidingscomité met belanghebbenden en wetenschappers moet dit project begeleiden.

Ook moet in de huidige regelgeving de bepaling van een verrijkt park voor vleeskonijnen aangepast worden zodat minimum 60% in plaats van 80% van de oppervlakte bedekt is met voetmatjes of comfortzones of -matten. Deze aanpassing zorgt voor een meer hygiënische huisvesting en mogelijkheid voor het konijn om te rusten op een koele plek. Ook is een aanpassing nodig voor het dak van het park zodat tenminste 60% van de grondoppervlakte open is in plaats van 'open'. Zo kunnen moduleerbare parken (combiparken) gebruikt worden waarin voedsters werpen en de jongen na het spenen blijven zitten. Dit heeft zowel voordelen op het gebied van welzijn als hygiëne (all-in/all-out systeem).

ⁱ Voetnoot: Boerenbond wil het percentage van 80% graag verminderen naar 50% zodat de huisvesting voor vrouwelijke fokkonijnen en niet-drachtige fokkonijnen compatibel is en kan omgebouwd worden. Zo is het aantal drachtige fokkonijnen in een groep wisselend in tijd; de niet-gebruikte plaatsen voor voedsters met jongen kunnen dan gebruikt worden voor niet-drachtige voedsters. Dit is nodig om een economisch, rendabele en concurrentiële huisvesting te realiseren. Bovendien is het welzijn van het konijn gewaarborgd, aangezien het konijn zich kan oprichten.